

OM SERIEN

Filmserien Upptäck Norden är en filmserie som handlar om Norden och deras städer. Syftet med filmerna är att ge en faktagrund för att kunna resonera kring likheter och skillnader mellan länder och städer i Norden. Filmerna innehåller avsnitt om Historia, Geografi, Natur, Näringar och Ekonomi, Politik, Kultur och vardagsliv.

Ämne: SO och Svenska
Målgrupp: Från 10 år
Antal filmer i serien: 15 st
Längd: 12-25 min

OM FILMEN

Stockholm är Sveriges huvudstad och även Nordens största stad. Inflyttningen har pågått länge och idag är det en av Europas snabbast växande regioner. Staden är ett finansiellt centrum men är även ledande när det gäller kultur, politik och ekonomi. Här hittar vi till exempel riksdagen & regeringen, kungahuset & riksbanken och så Sveriges nationalarena. I Stockholm omges man av vatten både från Östersjön och Mälaren och många broar förbinder de 14 öar som Stockholm är uppbyggd på. Härifrån går färjetrafiken till Finland & Åland och på kort tid kan man uppleva Stockholms skärgård med sin karga natur som präglats av istiden. Kontrasten är stor mellan innerstadens myller och det lugna skärgårdslivet. Många företag väljer att ha sina huvudkontor här och vissa branscher växer så det knakar. IT-branschens bolag skapar massvis med arbetstillfällen men också turismen är en stor och viktig inkomstkälla. Det finns också spännande kreativa företag inom spel- och musikindustrin. Vi gör ett besök på Goodbye Kansas som gör digitala specialeffekter för reklam, TV & dataspel. Det sägs att det var Birger Magnusson, den sista Jarlen som grundade Stockholm i mitten av 1200-talet. Självklart lever hans namn vidare på många platser runtom i Stockholm och på Riddarholmen står han staty. Ciceronen Elias guidar oss genom filmen och tar med oss på en tur i tunnelbanan och pratar Stockholmsslang. Filmen ingår i serien Upptäck Norden.

KOPPLINGAR TILL LGR 11

Filmernas innehåll utgår från LGR11 med frågeställningar och uppgifter som utmanar elevens förmågor.

Kursplan – Geografi

Syfte

“Undervisningen i ämnet geografi ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om geografiska förhållanden och utvecklar en geografisk referensram och ett rumsligt medvetande. Undervisningen ska ge eleverna kunskap om kartan och kännedom om viktiga namn, läges- och storleksrelationer så att de kan orientera sig och dra slutsatser om natur- och kulturlandskap och om människors levnadsvillkor.”

Ur det centrala innehållet för årskurs 4-6 Geografi

- De svenska, nordiska och övriga europeiska natur- och kulturlandskapen. Processen bakom samt deras utmärkande drag och utbredning.
- Jordens naturresurser, till exempel vatten, odlingsmark, skogar och fossila bränslen...
- Fördelningen av Sveriges, Nordens och övriga Europas befolkning samt orsaker till fördelningen och konsekvenser av denna.
- Namn och läge på Sveriges landskap samt orter, berg, hav och vatten i Sverige samt huvuddragen för övriga Norden
- Kartan och dess uppbyggnad med färger, symboler och skala.
- Centrala ord och begrepp som behövs för att kunna läsa, skriva och samtala om geografi.
- Hur val och prioriteringar i vardagen kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling.

Ur det centrala innehållet för årskurs 7-9 Geografi

- Jordens klimat- och vegetationszoner samt på vilka sätt klimatet påverkar människors levnadsvillkor.
- Förnybara energitillgångar, till exempel sol- och vindenergi och alternativa drivmedel.
- Centrala ord och begrepp som behövs för att kunna läsa, skriva och samtala om geografi.

Kursplan – Historia

Syfte

“ Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden. De ska också få möjlighet att utveckla en kronologisk överblick över hur kvinnor och män genom tiderna har skapat och förändrat samhällen och kulturer.”

Ur det centrala innehållet för årskurs 4-6 Historia

- Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser.
- Norden befolkas. De utmärkande dragen för stenåldern, bronsåldern och järnåldern.
- Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltidens handelssystem.
- De nordiska staternas bildande.
- Tidsbegreppen vikingatiden, medeltiden, stormaktstiden och frihetstiden samt olika syn på deras betydelser.

Ur det centrala innehållet för årskurs 7-9 Historia

- De båda världskrigen, deras orsaker och följder.
- Hur historia kan användas för att förstå hur den tid som människor lever i påverkar deras villkor och värderingar.

Kursplan – Samhällskunskap

Syfte

“ Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en helhetssyn på samhällsfrågor och samhällsstrukturer. I en sådan helhetssyn är sociala, ekonomiska, miljömässiga, rättsliga, mediala och politiska aspekter centrala.”

Ur det centrala innehållet för årskurs 4-6 Samhällskunskap

- Ekonomiska villkor för barn i Sverige och i olika delar av världen. Några orsaker till, och konsekvenser av, välstånd och fattigdom.

Ur det centrala innehållet för årskurs 7-9 Samhällskunskap

- Några olika stats- och styrelseskick i världen.
- Hur länders och regioners ekonomier hänger samman och hur olika regioners ekonomier förändras i en globaliserad värld.
- Europeiskt och nordiskt samarbete, dess bakgrund och innehåll.

Kursplan – Religionskunskap

Syfte

“ Undervisningen ska stimulera eleverna att reflektera över olika livsfrågor, sin identitet och sitt etiska förhållningssätt. På så sätt ska undervisningen skapa förutsättningar för eleverna att utveckla en personlig livshållning och förståelse för sitt eget och andra människors sätt att tänka och leva.”

Ur det centrala innehållet för årskurs 4-6 Religionskunskap

- Frågor om vad ett bra liv kan vara och vad det kan innebära att göra gott.

Ur det centrala innehållet för årskurs 7-9 Religionskunskap

- Etiska begrepp som kan kopplas till frågor om hållbar utveckling, mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar, till exempel frihet och ansvar.

Kursplan – Svenska

Syfte

“ Undervisningen ska även bidra till att eleverna får möta och bekanta sig med såväl de nordiska grannspråken som de nationella minoritetsspråken.”

Ur det centrala innehållet för årskurs 4-6 Svenska

- Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser.
- Språkbruk i Sverige och Norden. Några varianter av regionala skillnader i talad svenska. Några kännetecknande ord och begrepp i de nordiska språken samt skillnader och likheter mellan dem. Vilka de nationella minoritetsspråken är.

Ur det centrala innehållet för årskurs 7-9 Svenska

- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel, till exempel digitala verktyg, för att planera och genomföra muntliga presentationer.
- Språkbruk i Sverige och Norden. Några varianter av regionalt färgat talspråk i Sverige och olika språk i Norden. Några kännetecknande ord och begrepp samt skillnader och likheter mellan de olika språken.

FÖRMÅGOR SOM TRÄNAS

I den här filmserien med filmhandledning tränas framförallt förmågorna

1. Begreppsförståelse
2. Analysförmåga
3. Kommunikativ förmåga

FÖRE FILMVISNINGEN

Genomgång av karta. Var ligger Stockholm, jämför med andra nordiska städer. Storlek? Öar? Naturområden? Sjöar?

Vilket hav och vilken sjö angränsar Stockholm till?

Diskutera vad vi har för likheter eller olikheter med andra nordiska huvudstäder? Maten? Språket? Värderingar? Historia?

Förklara följande ord och begrepp:

Region, Stor – Stockholm, Nationalarena, finanskvarter, medeltiden, kullerstensgränd, högvakten, Unesco:s världsarvslista, kobbar och skär, myller, ABC-stad, stadsvapen, panoramautsikt, Blå Hallen (Stadshuset), finansiellt centrum,

UNDER FILMVISNINGEN

Notera exempel på vad du tycker utmärker Stockholm?

EFTER FILMVISNINGEN

Gör en översättning av slanguttrycken från sista scenen i filmen.

”Det börjar kurra lite i kistan känner jag. Man kanske skulle tjacka en slang med svängdörrar. Typiskt att man har glömt pluskan. Blir väl att blada hem med jonnen för tricken står still. Det är nåt tjall på linjen. Men där har vi ju en bulle”.

FRÅGOR EFTER FILMVISNINGEN

HISTORIA

1. När och av vem grundades Stockholm.
2. Vad betyder ”Jarl”
3. Hur stort var Stockholm på medeltiden?
4. Vad hette det kungliga slottet som brann ner? Vilket årtal?
5. Vad fick drottning Lovisa Ulrika i födelsedagspresent?
6. När levde Alfred Nobel?
7. Resonera: Hur skulle Stockholm vara utan allt vatten som omger staden?

PLATSER

1. Vad heter platsen där ciceronen stod vid första scenen i filmen?
2. Vad heter den gamla stadskärnan i Stockholm?
3. Vad hittar vi bland annat på Riddarholmen?
4. Vad heter platsen där "svampen står"?
5. Vad heter det slott och område där Kungen och drottningen bor?
6. Vilken är gamla stans smalaste gränd?
7. Var ligger Stockholms skärgård?
8. Stockholm ligger på gränsen mellan två landskap. Vilka?
9. Vad är speciellt med förorten Vällingby?
10. Var sker Nobelmiddagen? Vad kallas byggnaden?
11. Vad heter platsen som är centrum för den mesta av all tågtrafik i Sverige?
12. Vad heter torget där Nobel Prize museum finns?
13. Vad heter Sveriges national

GEOGRAFI & NATUR

1. Vad kännetecknar naturen Stockholms skärgård?
2. Hur är vintrarna respektive somrarna i Stockholm?
3. Var ligger Stockholm?
4. Vad heter havet som gränsar till Stockholm?
5. Vad heter den stora sjö som omger delar av staden?
6. Vilka landskap tillhör Stockholm?
7. Var ligger Drottningholm?
8. Hur många människor bor i Stockholm?
9. Ta reda på hur många öar Stockholm är uppbyggt på.
10. Resonera: På vilka sätt påverkar vattnet och broarna Stockholm.

NÄRINGAR & EKONOMI

1. Nämn några viktiga näringar i Stockholm.
2. Vad är en Motion Capture Studio. Vad sysslar företaget med i filmen?
3. Ta reda på hur stor turistnäringen är i Stockholm.
4. Ta reda på vilka stora näringar som finns.
5. Vad heter Sveriges centralbank som ligger i Stockholm?
6. Var i Stockholm finns mäktiga finanskvarter?
7. Finns det ekonomiska fördelar att vara en växande region?
8. Är det dyrt att bo i Stockholm om man jämför med övriga landet?
9. Resonera: Vilka fördelar som företag finns det med att verka i en storstad?

KREATIVA UPPDRAG

1. Gör ett nyhetsreportage från en plats i Stockholm. Det kan vara om en plats eller om något evenemang. Använd digitala bilder och texter.
2. Du ska åka till Stockholm på semester en vecka. Gör upp en resplan för veckan. Vilka platser ska du besöka och vilka sevärdheter vill du se? Vilka stadsdelar väljer du? Skriv ett veckoprogram.
3. Du jobbar på en turistbyrå och ska göra en turistbroschyr för att locka turister. Du får 1 A4 papper. Använd bägge sidorna och vik det som en broschyr.
4. Gör en podcast om Stockholm. Det kan vara ett resereportage eller något annat kopplat till landet. Förbered med fakta och frågor. Var en, eller två personer och prata om Stockholm. Förbered även i vilken ordning ni ska ta upp olika ämnen. Spela in med din telefon eller dator.

